Organizácia Spojených národov (OSN), Charta, porovnanie pojmov Deklarácia a Dohovor, resp. zmluva (pakt, konvencia) :)

Vznikla dňa 25. júna 1945 a sídli New Yorku. Dátum jej vzniku a jej ciele, a tiež jej kompetencie, ju oprávňujú označiť za najstaršiu a najvýznamnejšiu medzinárodnú organizáciu v oblastiach:

- udržanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a rozvoj priateľských vzťahov medzi národmi,
- podpora sociálneho pokroku a dosiahnutie lepšej životnej úrovne, inak: cieľom OSN je aj pomáhať národom spolupracovať pri zlepšovaní života chudobných ľudí, bojovať proti hladu, chorobám a negramotnosti,
- dodržiavanie ľudských práv, inak: cieľom OSN je aj podporovať vzájomné rešpektovanie práv a slobôd.

OSN má ambíciu a zároveň schopnosť byť centrom pre harmonizáciu činností národov na dosiahnutie uvedených cieľov.

Zakladajúcim dokumentom Organizácie Spojených národov je *Charta Organizácie Spojených národov*. Bola podpísaná 26. júna 1945 v San Franciscu na záver Konferencie OSN o medzinárodnej organizácii a nadobudla platnosť 24. októbra 1945.

Vďaka svojmu jedinečnému medzinárodnému charakteru a právomociam zvereným Organizácii Spojených národov v *Charte*, ktorá sa považuje za medzinárodnú zmluvu a členské štáty sú ňou viazané, môže OSN podniknúť kroky v širokej škále otázok.

Charta:

- je nástrojom medzinárodného práva,
- kodifikuje hlavné princípy medzinárodných vzťahov, od suverénnej rovnosti štátov až po zákaz použitia sily v medzinárodných vzťahoch,
- ustanovila šesť hlavných orgánov OSN: Valné zhromaždenie, Bezpečnostnú radu, Hospodársku a sociálnu radu, Poručenskú radu, Medzinárodný súdny dvor a Sekretariát.

	Deklarácia	Dohovor, zmluva
Definícia	Verejné vyhlásenie alebo verejné vyhlásenie zákona alebo určitých práv, niekedy tiež verejný dokument.	Ústne dohovorenie (sa), dohoda, alebo písomná dohoda.
Príklady	*Všeobecná deklarácia ľudských práv**[1]**, Deklarácia slovenského národa**[2]**, Deklarácia Slovenskej Národnej Rady...*	
Z pohľadu OSN	Vyhlásenia, ktoré ako rezolúcie prijali všetky členské štáty OSN bez toho, aby pre ne vyplynuli medzinárodné záväzky. Majú odporúčací charakter a vyzývajú členské štáty, aby dodržiavali v nich obsiahnuté práva.	Dokumenty prijaté ratifikáciou členských štátov OSN. Pre zmluvné krajiny má záväzný, právny charakter. Označujú sa aj ako **pakty** alebo **konvencie**.

[1] *Všeobecná deklarácia ľudských práv* je prvým medzinárodným dokumentom, ktorý chráni ľudské práva.

[2] Dokument z 30. októbra 1918 vyhlásený v Turčianskom svätom Martine, ktorým sa Slováci prihlásili k vytvoreniu spoločného československého štátu.

Organizácia Spojených národov (OSN)

Zdroje

Použitá, citovaná a odporúčaná literatúra:

· ***https://unis.unvienna.org/unis/sk/topics/the-un-in-general.html*,**

· ***https://www.amnesty.sk/vseobecna-deklaracia-ludskych-prav/*,**

· ***https://eur-lex.europa.eu/SK/legal-content/glossary/european-convention-on-human-rights-echr.html*,**

· ***https://slovnik.aktuality.sk/*,**

· ***https://www.slovnik.one/*,**

· ***https://www.minedu.sk/17379-sk/rada-europy/*,**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

.

https://sk.wikipedia.org/wiki/Dohovor_o_ochrane_%C4%BEudsk%C3%BDch_pr%C3%A1v_a_z%C3%A1kladn%C3%BDch_slob%C3%B4d,

· https://unis.unvienna.org/unis/uploads/documents/UN75_HRConvention_SK.pdf,
· https://www.upn.gov.sk/data/pdf/deklaracia.pdf,
· https://sk.wikipedia.org/wiki/Organiz%C3%A1cia_Spojen%C3%BDch_n%C3%A1rodov,
· https://e-justice.europa.eu/563/SK/part_i__protecting_fundamental_rights_within_the_european_union,
· https://glosar.aspekt.sk/default.aspx?smi=1&ami=1&ltr=l&vid=15.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania